

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТВАРЕЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ИНТЕГРИСАНОГ
РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ВЛАСЕНИЦА ЗА 2019. ГОДИНУ**

Власеница, мај 2020. године

САЖЕТАК

Извјештај о имплементацији Стратегије интегрисаног развоја Општине Власеница 2014-2023. (ревидирана за период 2019-2023.) година има за циљ да покрене све битне актере на размишљање и допринесе бољем доношењу одлука о реализацији стратешких приоритета економског, друштвеног развоја и заштите животне средине, у оквиру **10** дефинисаних секторских циљева.

Планом имплементације за 2019. годину и утврђеним измјенама Плана предвиђено је провођење 71 пројекта укупне вриједности 2.106.000 КМ. У 2019. години започета је имплементација 48 пројеката, од којих је 2 у цјелости завршено. Процент у потпуности или дјелимично завршених пројеката је **68%** - **средња реализација**.

Укупна вриједност имплементираних пројеката је **2.632.404 КМ**, што је *125% реализације* у односу на пројектован финансијски оквир. Од укупне вриједности реализованих пројеката 28% је реализовано из буџета Општине, а 72% из екстерних извора.

У погледу кључних *приоритета и фокуса* за претходну 2019. годину најзначајнији пројекти које је Општина реализовала су:

1. **Подизање нових засада у сектору воћарства.** У циљу подстицаја воћарске производње на подручју општине из општинског буџета је субвенционирано 16 пољопривредних произвођача, укупне вриједности **31.550 КМ**.
2. **Подршка производњи поврћа на подручју општине Власеница.** Подржано је 50 пољопривредних произвођача у области пластеничке производње поврћа из заједничких средстава општине Власеница, донатора MuslimAid и Caritas и контрибуције корисника. Укупна вриједност пројекта **98.912 КМ**.
3. **Подршка пољопривредној производњи – набавка механизације за пољопривредну производњу.** Подржано је у претходној години 6 пољопривредних произвођача механизацијом из заједничких средстава општине, донатора НОДАС и контрибуције корисника. Укупна вриједност пројекта **30.000 КМ**.
4. **Организација 5. Сајма привреде и пољопривреде на подручју општине,** који значајно доприноси афирмацији локалних привредника и пољопривредних произвођача.
5. **Модернизација улица у урбаном подручју и локалних и некатегорисаних путева на подручју општине Власеница.** У претходној години су модернизоване градске улице, завршена дионица бр. 2 Рашића Гај – Цикотска Ријека (430 метара), дионица Баћино Брдо - Доњи Залуковик и дионица Горњи Залуковик – Гојголовићи – Радићи. Укупна вриједност инвестирана у модернизацију улица и путева износе **690.509 КМ**.
6. **Унапређење безбједности саобраћаја на подручју општине Власеница.** У претходној години су извршена значајна унапређења у области безбједности свих учесника у саобраћају у урбаном подручју. Постављено је 148 знакова саобраћајне сигнализације, обновљено 550 м² хоризонталне сигнализације и израђена заштитна ограда у зони школе. Пројекат је реализован заједничким средствима општине и Агенције за безбједност саобраћаја (**38.374 КМ**).
7. **Изградња студентско-ђачког дома „СРБИЈА“ у Власеници – Фаза 1 Конструкција објекта.** Степен завршености изградње је 53% (714.290 КМ) до краја 2019. године и током текуће године се очекује завршетак прве фазе и наставак осталих фаза. Пројекат се финансира из донаторских средстава Владе Републике Србије и представља један од најзначајних пројеката у источном дијелу Републике Српске којим се значајно унапређује ђачки и студентски услови за рад и боравак.
8. **Изградња објекта полицијске станице.** Пројекат се финансира из средстава Владе Републике Српске и проценат довршености објекта до краја 2019. године износи 30% (**211.879 КМ**). Објекат којим се значајно унапређује квалитет рада полицијских службеника ће бити завршен у текућој години.

9. **Изградња објекта колективног становања са 20 станова за угрожене категорије.** Реализација пројекта доприноси стамбеном збрињавању социјално угрожених категорија становништва и у претходној години проценат изградње објекта износи 20%. Средства за изградњу објекта су обезбјеђена од стране Републичког секретаријата за избјеглице и миграције Републике Српске.
10. **Изградња и санација 4 стамбена објекта за угрожене категорије.** Из донаторских средстава УНДП саниран је један објекат и изграђена три објекта за угрожене категорије којима су објекти девастирани у мајским поплавама 2014. године. Укупна инвестирана средства износе **130.000 КМ**.
11. **Подршка организовању традиционалних, спортских и културних догађаја.** Општина је и у претходној години у циљу унапређења квалитета друштвеног живота подржала и финансирала значајан број културних и спортских манифестација – Дани општине, Конференција беба, Бицикличка трка Београд-Бањалука, Ауто-трке и Фестивал драмског стваралаштва.
12. **Успостављање система управљања катастрофалним ризицима (израда планских докумената).** У претходној години у сарадњи са Асоцијацијом за управљање ризицима (АЗУР) и Управом цивилне заштите Републике Српске, Општина Власеница у оквиру пројекта ЕУ за бољу будућност је израдила планове за управљање катастрофалним ризицима.
13. **Увођење система мјерења климатских карактеристика.** У претходној години је обезбјеђена донација падавинске метеоролошке станице од стране Републичког хидрометеоролошког завода Републике Српске (**35.000 КМ**).
14. **Унапређење енергетске ефикасности у ОШ „Вук Караџић“.** У претходној години је започета санација просторија у основној школи за потребе најмлађих односно ученика првог разреда који због недостатка посебног простора за њихове потребе наставу похађају у предшколској установи. Средства су обезбјеђена из донаторских средстава Владе Републике Србије и проценат извршења радова до краја посматране године износи 22% (20.588 КМ).
15. **Суфинансирање замјене фасада и кровова на стамбено-пословним објектима.** У циљу унапређења безбједности, енергетске ефикасности и архитектонског уређења објеката у претходној години заједничким средствима општине и заједнице етажних власника су уређене три стамбене зграде. Укупна инвестирана средства износе **100.077 КМ**.

Ако посматрамо остварење секторских циљева можемо констатовати да су неки остварени и да су на добром путу да буду остварени а односе се на стварање повољног пословног амбијента за пословне ентитете, унапређење пољопривредне производње (воћарство, повртларство и сточарство), побољшања у области образовања и рада јавних сервиса, изградњи путне и водоводне инфраструктуре, унапређења спортског и културног живота грађана, унапређења безбједности грађана и имплементацији мјера енергетске ефикасности на подручју општине Власеница.

Незадовољавајући резултати су постигнути у области остварења циљева из области унапређења здравственог сектора, повећања учешћа обновљивих извора енергије, смањења загађења земљишта, површинских и подземних вода и заштити изворишта.

Макроекономски и секторски индикатори показују значајно побољшање посматрано у односу на почетак имплементације стратегије.

Када је ријеч о закључцима и корективним акцијама у погледу претходне године, потребно је нагласити да проценат од **68% у потпуности или дјелимично завршених пројеката** указује да је општина *реално планирала* имплементацију пројеката и да проценат од **125%** финансијске реализације од чега 72% из вањских извора указује да у претходној години обезбјеђена вањска средства су већа од планираних што је резултат активног приступа Општине у обезбјеђењу вањских извора финансирања.

1. УВОД

Стратегију интегрисаног развоја Општине Власеница за период 2014-2023. године израдио је Развојни тим Општине Власеница у периоду октобар 2012 – децембар 2013. године, у оквиру Пројекта интегрисаног локалног развоја (ИЛДП), који представља заједничку иницијативу Владе Швајцарске и Развојног програма Уједињених нација (УНДП).

Стратегија развоја општине Власеница усвојена је на **6.** редовној сједници Скупштине општине, одржаној дана 27.12.2013. године.

У оквиру редовног процеса Општина је у периоду јун 2018 – март 2019. провела процес ревизије Стратегије која је извршена од стране Развојног тима, уз укључивање Партнерске групе, као консултативног тијела, уз пуно учешће јавног, приватног и невладиног сектора те уз подршку ИДЛП пројекта (Пројекат интегрисаног локалног развоја) којег заједнички проводе УНДП и Швајцарска Влада. Ревидирана стратегија развоја је усвојена на **22.** редовној сједници Скупштине општине, одржаној дана 28.5.2019. године.

Процес ревизије је обухватио ревизију секторских планова и оперативног дијела Стратегије, који се дефинишу за период од 5 година. Оквирни оперативни план се израђује за наредне три године (1+2), уз ревизију на годишњем нивоу. Носилац израде оперативног трогодишњег плана је био Развојни тим.

Овај извјештај односи се на имплементацију стратешких, односно секторских, приоритетних пројеката у 2019. години, који се по МиПРО методологији, планирају уз консултације са свим битним актерима у заједници у свим фазама имплементације стратегије.

Извјештај је припремио Одсјек за развој у сарадњи са представницима свих унутрашњих организационих јединица општине.

Подаци о имплементацији се континуирано прикупљају током целокупног периода који покрива овај извјештај и то кориштењем *Алата за праћење имплементације стратегије* (Excel табела за праћење пројеката) и на основу дефинисаних секторских и макроекономских показатеља (СМИ табела). Подаци се тимски анализирају, на основу чега се припрема квалитативни осврт на посматрани период имплементације, као и поуке и препоруке за наредни период.

2. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

2.1. Визија

Стратегијом развоја општине Власеница за период 2014-2023. године, дефинисана је сљедећа визија:

Власеница – јединствен спој природног и савременог центра регије Бинач, у којој се одрживо користе пољопривредни и шумски ресурси те омогућава развој људских потенцијала у просперитетном друштвеном окружењу.

2.2. Стратешки циљеви

Након ревизије Стратегије развоја ревидиране су дефиниције стратешких циљева, које суштински не мијењају правце развоје, већ су прилагођене како би биле јасније и конзистентније за све кориснике стратегије и грађане.

Стратешки циљ 1: Побољшати конкурентност пословног и пољопривредног сектора

Стратешки циљ 2: Унаприједити друштвену средину за квалитетнији живот грађана

Стратешки циљ 3: Обезбједити висок ниво квалитета животне средине

2.3. Секторски циљеви

Стратешки приоритети за развој општине су: економски развој, друштвени развој и заштита животне средине. У оквиру ових сектора, дефинисани су сљедећи циљеви:

Економски развој

Секторски циљ 1: Повећати пословну активност привреде

Секторски циљ 2: Повећати производњу и откуп пољопривредних производа

Друштвени развој

Секторски циљ 1: Унаприједити доступност и квалитет образовања на подручју општине

Секторски циљ 2: Повећати доступност здравствених услуга, социјалне заштите и едукација за угоднији живот

Секторски циљ 3: Побољшати јавне и комуналне услуге

Секторски циљ 4: Унаприједити друштвени живот грађана у области културе, спорта и рекреације

Секторски циљ 5: Унаприједити безбједност грађана и развити механизме заштите од катастрофа

Сектор заштите животне средине

Секторски циљ 1: Унаприједити енергетску ефикасност и повећати учешће обновљивих извора у производњи енергије

Секторски циљ 2: Унаприједити систем управљања чврстим комуналним отпадом у складу са принципима одрживог развоја

Секторски циљ 3: Унаприједити систем заштите квалитета земљишта, површинских и подземних вода и заштите изворишта

2. 4. Кључни планирани приоритети и фокуси за посматрани годишњи период (2019. година)

Кључни приоритети економског сектора

У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети економског сектора за 2019. годину су: искориштавање потенцијала и природних богатстава за развој пољопривреде и фокусирање на развој предузетништва малих и средњих предузећа. Очекивани утицаји у економском сектору имају за резултат: повећање укупног буџета општине, повећање просјечне стопе запослених и смањење стопе незапослених, повећање броја привредних субјеката.

Кључни приоритети друштвеног сектора

У друштвеном сектору за 2019. годину кључни приоритети су: повећање задовољства грађана јавним услугама и инфраструктуром, повећање броја здравствено осигураних лица, смањење броја корисника социјалне помоћи, повећање броја активиста у сектору културе и спорта и смањење нивоа ризика од природних несрећа по становништво, природу и економију. Фокусирањем на улагање у све сегменте друштвеног развоја општина би унаприједила квалитет живота грађана, што доприноси реализацији секторских циљева друштвеног развоја.

Кључни приоритети сектора заштите животне средине

У сектору заштите животне средине за 2019. годину кључни приоритети су: смањење емисије CO₂ у ваздуху путем успостављене енергетске ефикасности на јавним објектима и објектима колективног становања, повећање прихода од наплате комуналних услуга и повећање количине пласираног рециклажног отпада.

2.5. Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације за 2019-2021. годину

За плански период 2019-2021. година укупно је планирано **72** пројекта, од чега се **46** пројекта односи на пренешене раније започете пројекте, **18** пројеката на оне који су започели у претходној 2019. години. Посматрајући по развојним секторима за период 2019-2021. година, у склопу економског сектора је укупно планирано 19 пројеката, у друштвеном сектору 42 пројеката те у сектору заштите животне средине 16 пројеката. За реализацију ових пројеката планирано је укупно 10.309.000 КМ, од тога из властитих извора 2.046.600 КМ, из екстерних 8.262.400 КМ.

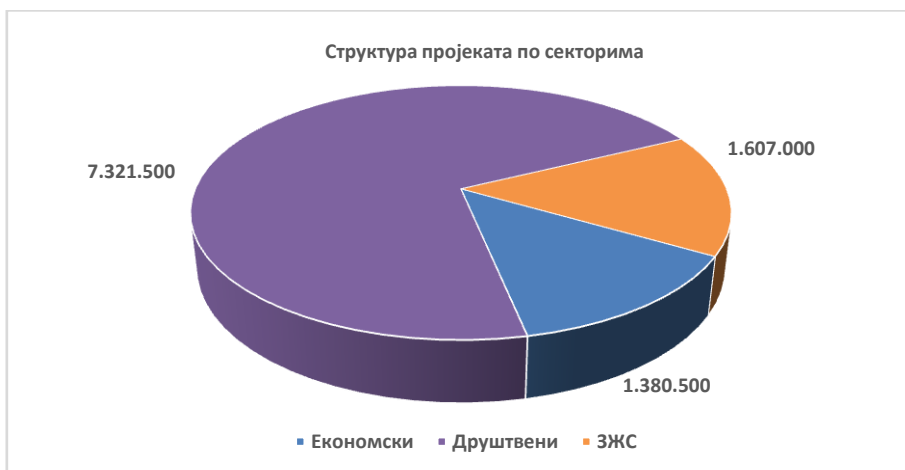
У наставку је графички приказ структуре планираних пројеката по броју пројеката по секторима, изворима финансирања и финансијским параметрима по секторима.

Структура пројеката по секторима

Структура финансирања пројеката

Структура пројеката по секторима

Што се тиче извора екстерног финансирања, најзначајнији планирани извори за период 2019-2021. година су средства виших нивоа власти (републичка министарства, фондови и агенције, државне институције), других држава на основу специјалних веза (средства Републике Србије) и међународних донатора (UNDP, USAID, NODAS, MuslimAid...). Општина улаже значајне напоре на привлачењу екстерних средстава за финансирање пројеката и то благовременом идентификацијом пројектних идеја, припремом пројектних апликација, едукацијом особља из области управљања пројектним циклусом. У наредном периоду је планирано да се највећи дио средстава утроши у оквиру *друштвеног сектора*, гдје су садржани и највећи/комплексни пројекти из области инфраструктуре, изградње и уређења јавних објеката који би се највећим дијелом финансирани из екстерних извора.

3. ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА

3.1. Сажет осврт на претходни период имплементације

Од почетка реализације развојне Стратегије у потпуности је завршено **28** пројеката, што је **21%** од укупно планираних **132** пројекта. Такође је започето 46 вишегодишњих пројеката који су још увијек у процесу реализације. При томе је важно напоменути да је код 1 пројекта из друштвеног сектора (П 25) Организовање сајма запошљавања извршена измјена у Организовање сајма привреде, пољопривреде и запошљавања због свеобухватнијег и бољег укључивања свих актера. У току 2015. године у процес имплементације је укључено **4** нова пројеката који нису били планирани у Стратегији и то: Реконструкција водоводне мреже, Санација улица Вука Караџића и Николе Тесле, Асфалтирање пута Драгасевац-Рача и набавка ХТЗ опреме и пресе за комунално предузеће.

У 2016. години је укључено **8** нових пројеката који нису из Стратегије: Купујмо локално, Израда шумскопривредне основе за приватне шуме на подручју општине Власеница, Уређење православног гробља, Санација крова и вањско уређење зграде Старе гимназије, Изградња и реконструкција канализације у насељу Топлик, Израда студије водоснабдијевања у МЗ Мишар, Израда пројектне документације за водоснабдијевање МЗ Мишар, Израда хлорне станице за водовод „Грабовица“.

У 2017. години у процес имплементације укључен је **43** пројекат. Ови пројекти нису били обухваћени у Стратегији развоја, али је планирано да у наредном трогодишњем периоду буду дјелимично или у потпуности реализовани. Од наведених пројеката, у току 2017. године започета је имплементација **16** пројеката: Изградња Саборног храма у Власеници, Подизање пољопривредног огледног поља, Подршка производњи поврћа на подручју општине Власеница, Подршка пољопривредној производњи – набавка механизације за пољопривредну производњу, Пројекат замјене постојеће уличне расвјете новим ЛЕД свјетилкама, Изградња објекта Полицијске станице, Изградња рециклажног дворишта, Израда стратешке процјене утицаја Урбанистичког плана за подручје општине Власеница, Израда Урбанистичког плана за подручје општине Власеница, Проширење система управљања чврстим комуналним отпадом на рурална подручја, Изградња и санација 5 стамбених објеката за угрожене категорије, Изградња објекта колективног становања са 20 станова за угрожене категорије, Унапређење јавних услуга Општинске управе, Израда спроведбене просторно -планске документације за урбано подручје, Реконструкција водоводне мреже на водоводу Торине/Цикотска Ријека, Унапређење безбједности саобраћаја на подручју општине Власеница.

И у току 2018. године у процес имплементације стратегије укључено **4** нова пројеката: Подршка раду вјерских заједница на подручју општине Власеница, Изградња и санација 4 стамбена објекта за угрожене категорије, Унапређење енергетске ефикасности у ПУ „Први кораци“ у Власеници и Санација подручне школе Мишари.

У складу са одлукама начелника општине **55** нових пројеката која нису планирани у Стратегији, су укључена у трогодишњи План имплементације због потребе за њиховом реализацијом, као и обезбјеђењем средстава за њихово финансирање (екстерних). Сви наведени укључени пројекти су или завршени или је започета њихова реализација и *значајно доприносе реализацији зацртаних стратешких/секторских циљева.*

У току 2019. године је **ревидиран оперативни дио Стратегије развоја општине Власеница** и након проведеног процеса укупан број пројеката који је планиран и за које су обезбјеђена финансијска средства износи **75** и **8** идентификованих пројеката који се налазе на резервној листи јер нису идентификовани извори финансирања.

У наставку је графички приказ имплементације броја пројеката.

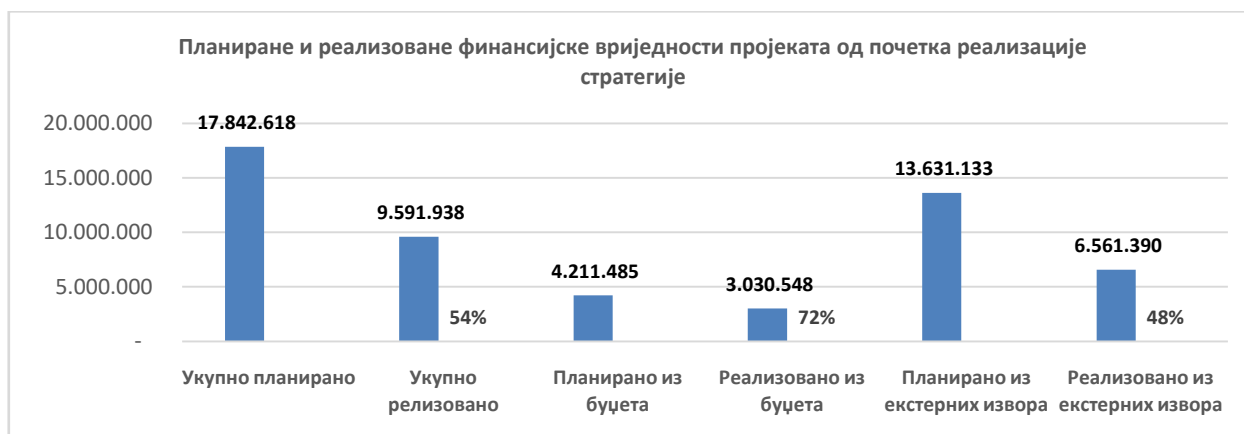
Укупна вриједност планираних пројеката је 17.842.618 КМ, док је вриједност у потпуности завршених пројеката као и пројеката који су још увијек у процесу реализације 9.591.938 КМ, што је 54% реализације планираног. Од тога, вриједност у потпуности завршених пројеката је 1.760.307,00 КМ, што је 10% у односу на укупан број планираних пројеката.

У структури вриједности укупног броја планираних пројеката, 4.211.485 КМ (24%) је предвиђено из општинског буџета док је 13.631.133 КМ (76%) предвиђено из екстерних извора.

Када је ријеч о структури реализованих пројеката, од укупног броја у потпуности завршених пројеката или пројеката који су још увијек у процесу реализације, вриједност од 3.030.548 КМ (32%) је реализована из општинског буџета док је 6.561.390 КМ (68%) реализовано из екстерних извора.

При томе у структури вриједности у потпуности реализованих пројеката, из општинског буџета је реализовано 651.314 КМ (37%) а 1.108.993 КМ (63%) из екстерних извора.

У наставку је графички приказ финансијске имплементације пројеката.

Посматрајући реализацију укупног броја започетих и у потпуности завршених пројеката од почетка реализације стратегије може се закључити да је постигнута **средња** реализација стратегије. Мада на проценат реализације укупног броја пројеката утичу бројни фактори може се закључити да постоји значајан постотак раста реализације пројеката од 2016. године. Разлози за раст реализације пројеката су прије свега адаптација Општинске управе на нови пројектни приступ реализацији Стратегије, додатна едукација запослених који су задужени за имплементацију пројеката и значајна ангажованост на обезбјеђењу екстерних извора финансирања.

Када је ријеч о финансијској реализацији проценат реализације у односу на укупно планирана средства за пројекте је 54%. Процент реализованих буџетских средстава и средстава обезбијеђених из екстерних извора је *нижи* од планираног из разлога значајног повећања броја пројеката који су планирани и који како због комплексности реализације тако и због значајних финансијских средстава која су потребна за њихову реализацију не могу бити реализовани у кратком року.

И поред неизвјесности коју карактерише финансирање из екстерних извора, Општина реализацију комплексних и пројеката чија реализација подразумева значајна финансијска средства може финансирати само уз помоћ вањских средстава.

Поред напријед наведеног, а у циљу испуњења секторских циљева економског сектора Општина мора предузети интензивније активности на реализацији пројеката који доприносе стварању *повољних услова за улагање постојећих и потенцијалних инвеститора* – опремање пословних зона за инвеститоре, пружање институционалне и финансијске подршке за улагања постојећих и нових инвеститора, пружање помоћи инвеститорима за осигурање средстава из фондова ЕУ...

3.2. Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2019. години

Планом имплементације за 2019. годину планиран је **71** пројекат, а у потпуности је реализовано **2** пројекта. Од укупно започета и у цјелости реализована **48** пројекта у 2019. години, 3 су започета, 38 пројеката су вишегодишњи.

У наставку је графички приказ реализације пројеката.

У току претходних година имплементације Стратегије у складу са идентификованим потребама као и трендом обезбјеђења финансијских средстава пројекти су одбаћивани и идентификовани нови што представља основ за провођење процеса ревизије Стратегије посебно њеног оперативног дијела.

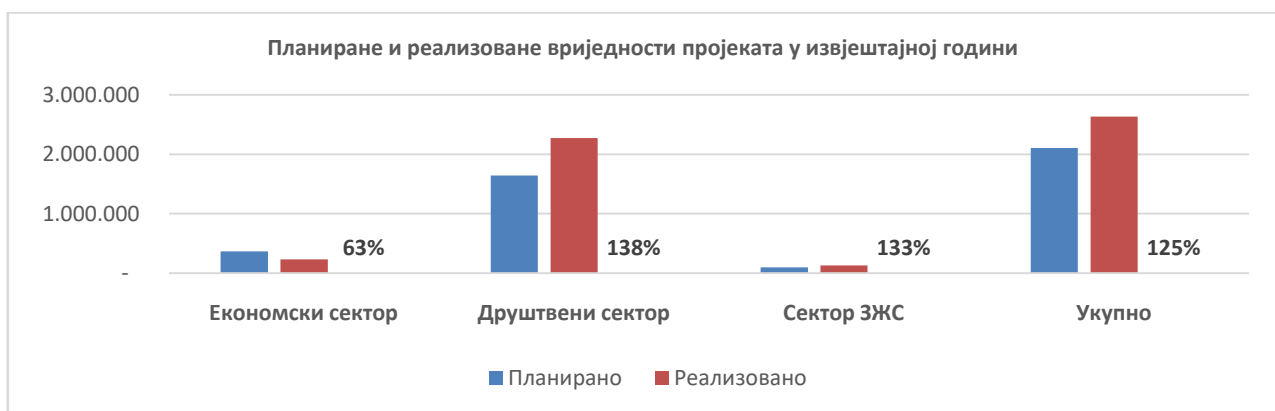
У току 2019. године је ревидиран оперативни дио Стратегије развоја општине Власеница и наконведеног процеса укупан број пројеката који је планиран и за које су обезбјеђена финансијска средства износи **75** и **8** идентификованих пројеката који се налазе на резервној листи јер нису идентификовани извори финансирања.

Када је ријеч о финансијској реализацији, укупна реализација пројеката у претходној години износи **125%** што представља значајно повећање процента финансијске реализације Стратегије у односу на план. Разлог за значајно повећање реализације у односу на план је обезбјеђење више финансијских средстава за пројекте у току године у односу на пројекције из претходног периода.

При томе у структури реализованих пројеката 28% се односи на пројекте финансиране из општинског буџета док је 72% финансирано из екстерних извора финансирања.

Упоредујући планирану структуру по изворима финансирања гдје је у плану имплементације било предвиђено за 2019. годину 21% из општинског буџета, а 79% из екстерних извора финансирања, **може се закључити да је финансирање из општинског буџета било већа од плана, док су екстерни извори били мањи.**

У наставку је графички приказ финансијске реализације по секторима.

У табелама у наставку је дат детаљан приказ укупно реализованих пројеката у односу на планирано, укупно и по секторима:

Табела 1. Преглед планираних и остварених пројеката у 2019. години (сви сектори)

ПРЕГЛЕД (цијели и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из екстерних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	71	2.106.000	447.600	1.658.400
% структура финансирања од А			21%	79%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у цијелости или дјелимично реализованих пројеката	48	2.632.404	743.279	1.889.125
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	68%	125%	166%	114%
% структура (од Б)			28%	72%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	46	2.563.919	724.794	1.839.125
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	65%	122%	161%	111%

% структура (од Ц)			28%	72%
Д. Укупан број у цијелости завршених пројеката	2	68.485	18.485	50.000
% у цијелости завршених пројеката (од А)	3%	3%	4%	3%
% структура (од Д)			27%	73%

Табела 2. Финансијска пројекција планираних и остварених пројеката распоређених по секторима на основу Плана имплементације.

	Област	Збир финансијских вредности пројеката		Структура финансирања реализованих пројеката	
		Планирано	Реализовано	Буџет (%)	Остало (%)
2019.	Друштвени развој	1.763.500	2.275.772	24%	76%
	Економски развој	246.500	229.064	65%	35%
	Еколошки развој	96.000	127.568	31%	69%
	Укупно	2.106.000	2.632.404	28%	72%
	% по плану имплементације	100%	125%		

Сектор економског развоја

У сектору економског развоја за 2019. годину планирано је **16** пројеката, од којих је **13** вишегодишњих. За реализацију ових пројеката је планирано 246.500 КМ а издвојено је 229.064 КМ што **је 93% реализације у односу на планирани износ**. У овом сектору средства која су намијењена за реализацију пројеката су била реализована **већим дијелом из буџетских средстава 65%**. (Детаљне информације су приказане у табелама у наставку текста).

Најзначајнији пројекти у 2019. години из економског сектора су:

- Подизање нових засада у сектору воћарства.** У циљу подстицаја воћарске производње на подручју општине из општинског буџета је субвенционирано **16** пољопривредних произвођача, укупне вриједности **31.550 КМ**.
- Подршка производњи поврћа на подручју општине Власеница.** Подржано је **50** пољопривредних произвођача у области пластеничке производње поврћа из заједничких средстава општине Власеница, донатора MuslimAid и Caritas и контрибуције корисника. Укупна вриједност пројекта је **98.912 КМ**.
- Подршка пољопривредној производњи – набавка механизације за пољопривредну производњу.** Подржано је у претходној години **6** пољопривредних произвођача механизацијом из заједничких средстава општине, донатора НОДАС и контрибуције корисника. Укупна вриједност пројекта **30.000 КМ**.
- Организација 5. Сајма привреде и пољопривреде на подручју општине** представља вишегодишњи пројекат, који значајно доприноси афирмацији локалних привредника и пољопривредних произвођача.

Стварање повољног пословног амбијента за инвеститоре кроз унапријеђење административних поступака, утврђивање и уређење пословних зона, с једне стране, као и пројекти у области јачања капацитета пољопривредних произвођача су најзначајнији пројекти из економског сектора који су реализовани 2019. године.

Табела 3. Преглед планираних и остварених пројеката у економском сектору у 2019. години

ПРЕГЛЕД (цијели и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из екстерних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	16	246.500,00	109.100,00	137.400,00
% структура финансирања од А			44%	56%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у цијелости или дјелимично реализованих пројеката	13	229.064,00	147.944,00	81.120,00
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	81%	93%		
% структура (од Б)			65%	35%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	13	229.064,00	147.944,00	81.120,00
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	81%	93%		
% структура (од Ц)			65%	35%
Д. Укупан број у цијелости завршених пројеката	0	0	0	0
% у цијелости завршених пројеката (од А)	0	0	0	0
% структура (од Д)	0	0	0	0

Друштвени сектор

У друштвеном сектору за 2019. годину планирано је **42** пројекта. Из претходних година је пренешено 23 пројекта чија реализација је настављена у претходној години а започето је 13 пројекта. Од тога је током 2019. године у потпуности реализовано **2** пројекта. За реализацију ових пројеката је планирано 1.763.500 КМ а издвојено је 2.275.772 КМ што је **129% реализације у односу на планирани износ**. У овом сектору средства која су намењена за реализацију пројеката су реализована из буџета 24%, а 76% из екстерних извора. (Детаљне информације су приказане у табели у наставку текста).

Најзначајнији пројекти у 2019. години у области друштвеног сектора су у домену улагања у сегменте друштвеног развоја:

- 1. Модернизација улица у урбаном подручју и локалних и некатегорисаних путева на подручју општине Власеница.** У претходној години су модернизоване градске улице, завршена дионица бр. 2 Рашића Гај – Цикотска Ријека (430 метара), дионица Бађино Брдо - Доњи Залуковик и дионица Горњи Залуковик – Гојголовићи – Радићи. Укупна вриједност инвестирана у модернизацију улица и путева у претходној години износи **690.509 КМ**.

2. **Унапређење безбједности саобраћаја на подручју општине Власеница.** У претходној години су извршена значајна унапређења у области безбједности свих учесника у саобраћају у урбаном подручју. Постављено је **148** знакова саобраћајне сигнализације, обновљено 550 м2 хоризонталне сигнализације и израђена заштитна ограда у зони школе. Пројекат је реализован заједничким средствима општине и Агенције за безбједност саобраћаја (**38.374 КМ**).
3. **Изградња студентско-ђачког дома „СРБИЈА“ у Власеници – Фаза 1 Конструкција објекта.** Степен завршености изградње је 53% (714.290 КМ) до краја 2019. године и током текуће године се очекује завршетак прве фазе и наставак осталих фаза. Пројекат се финансира из донаторских средстава Владе Републике Србије и представља један од најзначајних пројеката у источном дијелу Републике Српске којим се значајно унапређује ђачки и студентски услови за рад и боравак.
4. **Изградња објекта полицијске станице.** Пројекат се финансира из средстава Владе Републике Српске и проценат довршености објекта до краја 2019. године износи 30% (**211.879 КМ**). Објекат којим се значајно унапређује квалитет рада полицијских службеника ће бити завршен у текућој години.
5. **Изградња објекта колективног становања са 20 станова за угрожене категорије.** Реализација пројекта доприноси стамбеном збрињавању социјално угрожених категорија становништва и у претходној години проценат изградње објекта износи 20%. Средства за изградњу објекта су обезбјеђена од стране Републичког секретаријата за избјеглице и миграције Републике Српске.
6. **Изградња и санација 4 стамбена објекта за угрожене категорије.** Из донаторских средстава УНДП саниран је један објекат и изграђена три објекта за угрожене категорије којима су објекти девастирани у мајским поплавама 2014. године. Укупна инвестирана средства износе **130.000 КМ**.
7. **Подршка организовању традиционалних, спортских и културних догађаја.** Општина је и у претходној години у циљу унапређења квалитета друштвеног живота подржала и финансирала значајан број културних и спортских манифестација – *Дани општине, Конференција беба, Бициклистичка трка Београд-Бањалука, Ауто-трке и Фестивал драмског стваралаштва*.
8. **Успостављање система управљања катастрофалним ризицима (израда планских докумената).** У претходној години у сарадњи са Асоцијацијом за управљање ризицима (АЗУР) и Управом цивилне заштите Републике Српске, Општина Власеница у оквиру пројекта ЕУ за бољу будућност је израдила планове за управљање катастрофалним ризицима. Пројекат је обухватио консултативну помоћ за израду планова и донацију рачунарске опреме **12.000 КМ**.
9. **Увођење система мјерења климатских карактеристика.** У претходној години је обезбјеђена донација падавинске метеоролошке станице од стране Републичког хидрометеоролошког завода Републике Српске (**35.000 КМ**).

Реализовани пројекти из области друштвеног развоја *доприносе* унапређењу квалитета инфраструктуре на подручју општине, повећању опште безбједности свих грађана као и унапређењу друштвеног, културног и спортског живота.

Табела 4. Преглед планираних и остварених пројеката у друштвеном сектору у 2019. години

ПРЕГЛЕД (цијели и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из екстерних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	42	1.763.500,00	282.500,00	1.481.000,00
% структура финансирања од А			16%	84%
РЕАЛИЗАЦИЈА				
Б. Укупан број у цијелости или дјелимично реализованих пројеката	27	2.275.772,00	556.073,00	1.719.699,00
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	64%	129%		
% структура (од Б)			24%	76%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	25	2.207.287,00	537.588,00	1.669.699,00
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	60%	125%		
% структура (од Ц)			24%	76%
Д. Укупан број у цијелости завршених пројеката	2	68.485,00	18.485,00	50.000,00
% у цијелости завршених пројеката (од А)	5%	4%		
% структура (од Д)			27%	73%

Сектор заштите животне средине

У сектору заштите животне средине за 2019. годину планирано је **13** пројеката, од чега је започето **8** вишегодишњих пројеката.

За реализацију ових пројеката је планирано 96.000 КМ а издвојено је 127.568 КМ што је **133% реализације у односу на планирани износ**. У овом сектору средства која су намијењена за реализацију пројеката су **реализована највећим дијелом из екстерних извора 69%**. (Детаљне информације су приказане у табели у наставку текста).

Најзначајнији пројекти у 2019. години у области сектора заштите животне средине су у сегменту унапређења енергетске ефикасности јавних и објеката колективног становања:

- Унапређење енергетске ефикасности у ОШ „Вук Караџић“.** У претходној години је започета санација просторија у основној школи за потребе најмлађих односно ученика првог разреда који због недостатка посебног простора за њихове потребе наставу похађају у предшколској установи. Средства су обезбјеђена из донаторских средстава Владе Републике Србије и проценат извршења радова до краја посматране године износи 22% (20.588 КМ).
- Суфинансирање замјене фасада и кровова на стамбено-пословним објектима.** У циљу унапређења безбједности, енергетске ефикасности и архитектонског уређења објеката у претходној

години заједничким средствима општине и заједнице етажних власника су уређене три стамбене зграде. Укупна инвестирана средства износе **100.077 КМ**.

3. Елаборат о квалитету и резервама питких подземних вода изворишта „Видовића врело“ водовода Власеница. Укупна инвестирана средства износе 6.903 КМ.

Табела 5. Преглед планираних и остварених пројеката у сектору заштите животне средине у 2019. години

ПРЕГЛЕД (цијели и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из екстерних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	13	96.000,00	56.000,00	40.000,00
% структура финансирања од А			58%	42%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у цијелости или дјелимично реализованих пројеката	8	127.568,00	39.262,00	88.306,00
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	62%	133%		
% структура (од Б)			31%	69%
Ц. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	8	127.568,00	39.262,00	88.306,00
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	62%	133%		
% структура (од Ц)			31%	69%
Д. Укупан број у цијелости завршених пројеката	0	0	0	0
% у цијелости завршених пројеката (од А)	0	0	0	0
% структура (од Д)	0	0	0	0

3.3 Кључни резултати и остварени прогрес

На основу свих прикупљених и обрађених података о имплементацији пројеката у извјештајном периоду може се закључити да су годишњи резултати видљиви прије свега у области стимулације развоја сектора пољопривреде, унапређењу јавних услуга и сервиса, улагања у изградњу инфраструктуре, повећању безбједности и бољем антиципирању потенцијалних ризика, унапређењу енергетске ефикасности објеката односно генерално побољшању квалитета живота и рада свих становника општине.

Економски развој

Секторски циљ 1: Повећати пословну активност привреде

У току претходне године настављена је реализација пројеката чији је крајњи резултат повећање пословне активности на подручју општине. Реализовани су пројекти чији је циљ унапређење регулативе у области пословања малих и средњих предузећа, унапређење локација за улагање постојећих и нових инвеститора, пружање стручне помоћи пословном сектору за осигурање повољних фондова за

унапређење и проширење пословања и пројекти у области интезивне промоције пословних потенцијала општине Власеница.

За потребе изградње нових привредних капацитета општина је планирала посебне локације за пословне зоне и то:

1. **Пословна зона Кула – Зебан** на површини од 37ха за коју је припремљена неопходна техничка документација за изградњу објеката инфраструктуре.
2. **Комплекс „Нови Еластик-ДИВ-Бирач“** на површини од 8,63 ха чија локација се налази у ужем дијелу урбаног подручја општине и који је опремљен комплетном инфраструктуром.
3. **Пословна зона „Брегови“** на површини од 3,85 ха са директним излазом на магистрални пут. У протеклом периоду на иницијативу инвеститора у зони је изграђена водоводна и канализациона мрежа и набављено постројење за напајање електричном енергијом (10kV).
4. **Пословна зона „Дрински корпус“** на површини од 0,92 ха са директним излазом на магистрални пут.

У претходној години је започета израда Регулационог плана за пословне зоне сегмент А и сегмент Б укупне вриједности 6.780 КМ и планиран је завршетак израде документа у текућој години.

У току 2019. године на основу евиденције Пореске управе Републике Српске укупан број запослених на подручју општине Власеница износи 1.440 што представља повећање броја запослених за 145 у периоду имплементације Стратегије (база година 2013.)

Број привредних субјеката је повећан за 6 у посматраном периоду имплементације Стратегије.

Реализација пројеката који доприносе остварењу овог секторског циља је значајнија и у наредном периоду је потребно предузети даље активности на стварању привлачног пословног амбијента, а посебно отварању нових привредних субјеката на подручју општине.

Секторски циљ 2: Повећати производњу и откуп пољопривредних производа

У претходној години су реализовани значајни пројекти у области развоја воћарства и пластеничке производње поврћа и обухватили су подршку **16** пољопривредних произвођача садницама малина и купина из буџета општине Власеница укупне вриједности **31.550 КМ** и подршку производњи поврћа кроз унапређење пластеничке производње за **50** пољопривредних произвођача кроз заједнички фонд донатора (MuslimAid и Caritas), општине и корисника (**98.912 КМ**).

Поред улагања у сектор воћарства и повртларства у претходној години су реализовани и пројекти:

Унапређење пољопривредне производње кроз набавку механизације за **6** пољопривредних произвођача из заједничког фонда донатора НОДАС, општине и корисника механизације. Укупна вриједност пројекта износи **30.000 КМ**.

Повећање производње у сектору сточарства је унапријеђено кроз реализацију пројекта набавке приплодних јагњади за пољопривредне произвођаче укупне вриједности **5.000 КМ** из буџета општине.

У претходној години посматрано у односу на почетак периода имплементације Стратегије у области развоја пољопривреде забиљежен је значајан раст – број пољопривредних газдинстава 376 (2013. година 143) , производња млијека у претходној години износи 1.721.000 литара (1.550.000 литара 2013. година) од чега је откупљено 650.000 литара (560.000 литара 2013. година), организовани откуп малина 252 тона (52,50 тона 2013. година).

Имајући у виду потребу праћења трендова и стицања нових знања у области пољопривредне производње општина у сарадњи са донаторима и стручњацима из различитих области пољопривреде организује низ обука и стручних предавања за пољопривредне произвођаче током цијеле године.

Посматрано кроз проценат реализације секторског циља бр. 2 можемо констатовати да се реализација одвија у складу са планираном динамиком и да кроз реализацију пројеката у области пољопривреде у претходном периоду су значајно повећани капацитети пољопривредних произвођача што поред (само)запошљавања у овом сектору отвара могућност и за даљи развој кроз отварање производних капацитета чија производња се базира на пољопривредним производима.

Друштвени развој

Секторски циљ 1: Унаприједити доступност и квалитет образовања на подручју општине

Поред чињенице да је област образовања у надлежности ентитетског министарства Општина предузима низ иницијатива у циљу имплементације најсавремених рјешења у област образовања као и у области побољшања квалитета и стандарда предшколаца, ученика и студената.

У претходном периоду у циљу усклађивања образовних смјерова са потребама тржишта рада на подручју општине/регије уведени су нови смјерови у средњем образовању – физиотерапеутски техничар и занати а у току су иницијативе за увођење додатних смјерова у оквиру Шумарског факултета.

У циљу побољшања квалитета за живот и рад ученика и студената у претходној години је започета реализација пројеката чији завршетак се очекује у текућој години:

- 1. Јачање капацитета и услова за боравак дјецe у предшколској установи „ПРВИ КОРАЦИ“ Власеница.** Пројекат обухвата санацију зграде предшколске установе, опремање недостајућом опремом за боравак, учење и рекреацију дјецe и едукацију родитеља и наставног особља о изазовима са којима се суочавају дјецa предшколског узраста. Пројекат се финансира заједничким средствима Финансијског механизма за финансирање пројекта интегрисаног и одрживог развоја 2018/2019. година и донаторским средствима Владе Републике Србије. Пројекат је започет у претходној години а његова реализација се очекује до краја јуна текуће године. Укупан буџет за реализацију пројекта износи **300.683,40 КМ**.
- 2. Санација учионица и мокрих чворова у ОШ „Вук Караџић“.** Реализација пројекта ће омогућити полазницима првог разреда прелазак у адаптиране у складу са њиховим потребама просторије основне школе јер се настава за најмлађе ученике одвија у предшколској установи. Пројекат је започет у претходној години и окончан је почетком текуће. Укупна инвестирана средства износе **111.089 КМ** и обезбјеђена су из донаторских средстава Владе Републике Србије.
- 3. Изградња студентско-ћачког дома „СРБИЈА“ у Власеници – Фаза 1 Конструкција објекта.** Степен завршености изградње је 53% (714.290 КМ) до краја 2019. године и током текуће године се очекује завршетак прве фазе и наставак осталих фаза. Пројекат се финансира из донаторских средстава Владе Републике Србије и представља један од најзначајних пројеката у источном дијелу Републике Српске којим се значајно унапређује ћачки и студентски услови за рад и боравак.

Реализација секторског циља 1 друштвеног развоја се одвија у складу са планираном динамиком.

Секторски циљ 2: Повећати доступност здравствених услуга, социјалне заштите и едукација за угоднији живот

У оквиру јачања капацитета примарне здравствене заштите планирани пројекти су у области техничког опремања здравствене установе, повећања броја основних и превентивних прегледа становника односно повећање квалитета и доступности здравствених услуга на подручју општине.

У оквиру социјалне заштите и побољшања квалитета живота становника који су корисници социјалне помоћи у претходној години је реализован пројекат изградње **3** стамбена објекта и санација **1**

стамбеног објекта за угрожене категорије као и наставак изградње објекта колективног становања са **20** станова за потребе смјештаја избјеглих и расељених лица чији почетак употребе се очекује у текућој години.

Општина кроз редовне активности као и реализацију пројеката улаже значајне напоре у циљу осигурања бољег и квалитетнијег живота за становнике који су примаоци социјалних трансфера и настоји на што бољи начин осигурати њихову интеграцију у друштво. Поред наведених пројеката у области директних социјалних трансфера и осигурања елементарних услова за живот, Општина је у претходној години у оквиру економског развоја институционално и финансијски подржала покретање бизниса од стране **55** маргинализованих и рањивих категорија становника.

Реализација секторског циља 2 друштвеног развоја осим у сегменту унапређења здравствене заштите становника гдје су потребни даљи напори на успостављању оптималног система се одвија у складу са планираном динамиком.

Секторски циљ 3: Побољшати јавне и комуналне услуге

У претходној години Општина је вршила даља улагања у набавку рачунарске опреме и софтвера у циљу унапређења ефикасности јавне управе.

У циљу унапређења квалитета рада полицијских службеника у претходној години уз финансијску подршку Владе Републике Српске је започета реализација пројекта изградња полицијске станице и очекује се да ће пројекат до краја текуће године бити завршен.

У претходној години Општина је уложила значајна средства у унапређење путне инфраструктуре и то **модернизацију улица у урбаном подручју и локалних и некатегорисаних путева на подручју општине Власеница**. Модернизоване су градске улице, завршена дионица бр. 2 Рашића Гај – Цикотска Ријека (430 метара), дионица Баћино Брдо - Доњи Залуковик и дионица Горњи Залуковик – Гојголовићи – Радићи. Укупна вриједност инвестирана у модернизацију улица и путева у претходној години износи **690.509 КМ**.

У области водоводне инфраструктуре у претходној години је завршена изградња водоводне мреже у насељу Доњи Залуковик.

У области унапређења безбједности свих учесника у саобраћају у претходној години је реализован пројекат у сарадњи са Агенцијом за безбједност саобраћаја чији је резултат постављање **148** знакова саобраћајне сигнализације, израда **550m2** хоризонталне сигнализације и инсталација *заштитне ограде у зони школе*. Пројекат је реализован заједничким средствима општине и Агенције за безбједност саобраћаја (**38.374 КМ**).

Посматрајући реализоване пројекте можемо закључити да се реализација одвија у складу са планираном динамиком.

Секторски циљ 4: Унаприједити друштвени живот грађана у области културе, спорта и рекреације

Општина је и у претходној години наставила реализацију пројеката чији је циљ унапређење у области културних, вјерских и спортских садржаја.

Пружена је подршка раду вјерских заједница као и изградњи вјерских објеката у циљу очувања културе и традиције на подручју општине.

У циљу промоције општине као и повећања броја садржаја за све становнике и посјетиоце општине институционално и финансијски су подржане бројне манифестације у претходној години од којих су најзначајније - *Дани општине, Конференција беба, Бициклистичка трка Београд-Бањалука, Ауто-трке, Фестивал драмског стваралаштва, Beer Fest*.

У циљу унапређења квалитета информисања обезбјеђена је френквенција за радио станицу и у текућој години се очекује поновно покретање радио станице на подручју општине Власеница.

Секторски циљ 5: Унаприједити безбједност грађана и развити механизме заштите од катастрофа

Општина је у протеклом периоду реализовала значајан број пројеката чији је циљ унапређење капацитета свих јавних служби у циљу пружања адекватне подршке за повећање опште безбједности свих грађана и имовине на подручју општине Власеница. Као један од сегмената безбједности, унапријеђени су капацитети ватрогасне јединице кроз обезбјеђење савременог и функционалног објекта за рад, извршено је техничко опремање ватрогасне јединице као и повећање броја ватрогасаца у циљу формирања професионалне ватрогасне јединице. И у претходној години су настављена улагања у материјалну опрему и обуку професионалних ватрогасаца а започета је и реализација пројекта *Унапређење капацитета ватрогасне јединице општине Власеница за спашавање повријеђених у саобраћајној незгоди* у сарадњи са Агенцијом за безбједност саобраћаја. Пројекат укључује набавку заштитне опреме за ватрогасце и опреме за спашавање повријеђених у саобраћајним незгодама као и опреме за детекцију и извиђање терена са неприступачном кофигурацијом. Завршетак реализације пројекта је планиран у текућој години и укупна вриједност износи **11.580 КМ**.

У циљу унапређења механизма за заштиту од катастрофа Општина је у сарадњи Асоцијацијом за управљање ризицима (АЗУР) и Управом цивилне заштите Републике Српске, у оквиру пројекта ЕУ за бољу будућност, израдила планове за управљање катастрофалним ризицима. Планови представљају оперативне документе у сегменту антиципирања потенцијалних ризика, идентификације тијела задужених за дјеловање у случају појаве катастрофа као и начина дјеловања.

У циљу увођења система мјерења климатских карактеристика у претходној години је набављена и инсталирана падавинска метеоролошка станица која је финансирана из донаторских средстава Републичког хидрометеоролошког завода Републике Српске (**35.000 КМ**).

Анализирајући проценат реализације пројеката који доприносе реализацији секторског циља 5 друштвеног развоја можемо закључити да се реализација одвија у складу са планираним.

Заштита животне средине

Секторски циљ 1: Унаприједити енергетску ефикасност и повећати учешће обновљивих извора у производњи енергије

У претходној години су започете припремне активности у виду израде елабората и техничке документације за реализацију пројекта ***Побољшање енергетске ефикасности јавне расвјете у урбаном подручју општине Власеница***, који се реализује у оквиру Пројекта интегрисаног локалног развоја (ИЛДП), који представља заједнички пројекат Владе Швајцарске и Развојног програма Уједињених народа (UNDP) у Босни и Херцеговини (БиХ). Општина Власеница је према коначним резултатима остварила значајан напредак у успостави ефикасног система за управљање локалним развојем и остварила право на додјелу гранта из Фонда за подстицај локалног развоја од стране ИЛДП-а у укупном износу од 86.750,00 КМ. Пројекат укупне процијењене вриједности 314.908 КМ ће бити финансиран из поменутог Фонда за подстицај и емитованих муниципалних обвезница и очекује се завршетак реализације до половине текуће године. Пројекат укључује замјену постојећих 637 свјетилки енергетски ефикаснијим лед свјетилкама што ће имати за резултат смањење трошкова електричне енергије за 50% и трошкова одржавања за 40%.

У оквиру унапређења енергетске ефикасности и замјене постојећих енергената обновљивим изворима у јавним објектима у претходној години је започета реализација пројеката – Санација просторија у ОШ

„Вук Караџић“ и Санација зграде предшколске установе „ПРВИ КОРАЦИ“. Реализација пројекта у основној школи подразумјева санацију просторија уз примјену мјера енергетске ефикасности у грађевинарству за потребе боравка ученика првог разреда, а у оквиру санације предшколске установе поред примјене савремених рјешења у грађевинарству планирана је и замјена котла односно прелазак на кориштење обновљивог извора енергије.

У оквиру унапређења енергетске ефикасности за објекте колективног становања заједничким средствима општине и заједнице етажних власника су уређене три стамбене зграде. Укупна инвестирана средства у протеклој години износе **100.077 КМ**.

Општина у сарадњи са консултантима у претходној години је приступила изради Акционог плана за одрживи енергетски развој и климатске промјене (**СЕЦАП**), који се финансира из Зеленог климатског фонда, а проводи га УНДП. СЕЦАП представља кључни документ за дефинисање конкретних активности које ће Општина имплементирати у циљу бољег прилагођавања климатским промјенама и смањења емисије гасова са ефектом стаклене баште. Након израде СЕЦАП исти ће бити поднијет иницијативи Повеље градоначелника за локалне активности у сектору енергетике и климатских промјена.

Реализација секторског циља 1 еколошког сектора се одвија у складу са планираном динамиком.

Секторски циљ 2: Унаприједити систем управљања чврстим комуналним отпадом у складу са принципима одрживог развоја

У протеклој години осим редовних активности није било реализације пројекта чији је циљ унапређење система управљања отпадом.

Секторски циљ 3: Унаприједити систем заштите квалитета земљишта, површинских и подземних вода и заштите изворишта

У циљу заштите вода и изворишта у претходној години је израђен Елаборат о квалитету и резервама питких подземних вода изворишта „Видовића врело“ водовода Власеница укупне вриједности **6.903 КМ**.

У периоду имплементације Стратегије су израђени програми санитарне заштите за извориште Грабовица и Видовића врело и Елаборат о кванитативним и квалитативним карактеристикама изворишта Језеро што имплицира да се реализација секторског циља 3 еколошког сектора одвија у складу са планираном динамиком.

3.4. Вертикална и хоризонтална усклађеност и ниво интегрисаности

У складу са планираним развојним приоритетима који су вертикално усклађени са стратешким и планским документима виших нивоа власти Општина је у извјештајном периоду реализовала **9** пројекта: *Модернизација улица у урбаном подручју и локалних и некатегорисаних путева на подручју општине Власеница, Изградња објекта студентско-ћачког дома „СРБИЈА“ – фаза 1 конструкција објекта, Унапређење енергетске ефикасности у ОШ „Вук Караџић“ Власеница, Изградња објекта полицијске станице, Израда спроведбено просторно-планске документације за урбано подручје, Унапређење безбједности саобраћаја на подручју општине Власеница, Изградња објекта колективног становања са 20 станова за угрожене категорије, Успостављање система управљања катастрофалним ризицима – израда планских докумената и Увођење система мјерења климатских промјена.*

При томе из екстерних извора виших нивоа власти је реализовано **1.419.287 КМ**, гдје су доминирали извори Министарство финансија Републике Српске (**946.757 КМ**), Федерално министарство расељених

особа и избјеглица (150.000 KM), Министарство за људска права и избјеглице БиХ (50.000 KM) и Секретаријат за расељена лица и миграције (203.000 KM).

У погледу хоризонталне усклађености значајно је нагласити пројекте:

Реализацијом пројеката из области економског сектора – подршка развоју пољопривредне производње и стварање повољног пословног амбијента за привлачење инвеститора директно доприноси побољшању услова живота свих грађана на подручју општине кроз повећање животног стандарда, с једне стране, као и повећању јавних прихода који се издвајају за област друштвеног и еколошког сектора.

Организовање Сајма привреде, пољопривреде и запошљавања у области друштвеног развоја има снажан утицај на економски сектор и доприноси афирмацији и повезивању локалних привредника и пољопривредника као и бољој интеракцији свих актера на тржишту рада.

Модернизација локалних и некатегорисаних путева поред доприноса друштвеном развоју повољно утиче и на економски сектор кроз бољу повезаност пољопривредних произвођача са тржиштем њихових производа.

Унапређење енергетске ефикасности у јавним објектима поред директног утицаја на сектор животне средине има позитиван утицај на друштвени развој односно побољшање квалитета рада и пружања услуга јавног сектора као и на економски сектор кроз смањење трошкова потрошње јавних институција.

У наредном периоду се наставља реализација повезаних, значајних пројеката који се тичу унапређења путне и комуналне инфраструктуре, израде просторно – планске и техничке документације, пројекти унапређења енергетске ефикасности у јавним објектима и пројекти подстицаја привреде и пољопривреде, који су међусобно повезани и у синергији и који кроз међусекторске утицаје треба да дају значајан допринос остварењу стратешких циљева, а тиме и визије Општине Власеница.

1.5 Институционални капацитети Општинске управе и сарадње са битним актерима

Почетком 2018. године је формиран **Одсјек за развој**¹ који у оквиру своје надлежности обавља послове управљања развојем општине Власеница укључујући економски, друштвени развој и заштиту животне средине. Одсјек има три запослена – шеф одсјека, самостални стручни сарадник за планирање, припрему и имплементацију пројеката и односе са јавношћу и самостални стручни сарадник за извјештавање, припрему и имплементацију пројеката и јавне набавке. Запослени у одсјеку имају одговарајућа знања и искуство и уз стално усавршавање и унапређење знања представљају оптималан тим за обављање послова управљања развојем у општини Власеница.

У погледу имплементационих капацитета осталих актера (организације цивилног друштва и других актера који учествују или индиректно доприносе имплементацији Стратегије) скроман је допринос реализацији Стратегије и генерално учешћу у имплементацији пројеката.

У 2014. години Општина Власеница је основала Привредни савјет, с циљем успостављања партнерског односа и заједничког доношења одлука које се тичу развоја привреде, могућности улагања у нове производне капацитете односно генерално успостављања дијалога и усаглашавања интереса приватног и јавног сектора. Осим конститутивне сједнице, Привредни савјет није имао никаквих активности до 2017. године. Привредни савјет је 2017. године поновно успостављен² и одржавају се редовни састанци у циљу бољег међусобног информисања јавног и приватног сектора, разматрања значајних развојних

¹ Одлука бр. 02/1-014-63/18 од 15.2.2018. године

² Одлука бр. 02/1-014-190/17 од 25.5.2017. године

питања и питања унапређења пословног окружења и конкурентности, предлагање мјера за развој заједнице, разматрање иницијатива за партнерске пројекте.

Као резултат активног рада Привредног савјета је успостављање заједничког консензуса о уписним политикама у средњу школу и факултет, као и реализација пројекта подршке запошљавању у прерађивачкој индустрији и пољопривреди.

У оквиру пројекта „LIFE“, који је Општина Власеница имплементирала у сарадњи са Међународном финансијском корпорацијом (IFC) извршена је регулаторна реформа у циљу унапређења пословног окружења за инвеститоре. Поједностављене су процедуре, скраћени рокови и смањени трошкови за регистрацију и развој пословања, а транспарентност јавних услуга је повећана успостављањем Електронског регистра административних поступака.

Започет је процес успостављања проактивне општинске администрације посвећене инвеститору и инвеститорима су обезбјеђени стручна помоћ запослених у Општинској управи и општинским јавним предузећима за све поступке који су везани за покретање и вођење пословања те прибављање осталих сагласности и дозвола.

На подручју општине сектор цивилног друштва има слабе капацитете за апсорпцију средстава као и имплементацију пројеката, али се могу истаћи пројекти Удружења жена Подриња чији је фокус на економском оснаживању жена прије свега у области производње млијека и млијечних производа, пластеничка производња поврћа и производња малина. Чланице Удружења имају активно учешће на Сајму пољопривреде, привреде и запошљавања - припрема аутентичне домаће хране и ревија ручних радова и представљају значајног партнера Општине у организацији Сајма. Како чланице Удружења поред Сајма у Власеници активно учествују и на другим сајмовима у региону постале су препознатљиве и укључене су као партнерска организација у оквиру пројекта „Социјално предузетништво за бољи дијалог и јачу економију“ чиме им је омогућено да се радно ангажују и остваре приход у оквиру НВО Боснаске рукотворине БиХ – ГРАФС. У претходној години Удружење је активно учествовало у планирању и имплементацији пројеката чији је циљ економско оснаживање жена на подручју општине Власеница. Поред Удружења жена на подручју општине је активно и Ловачко удружење Игришта, као и Омладинска организација Власеница чији је фокус на пројектима економског оснаживања и побољшања положаја младих на подручју општине Власеница.

Активности Удружења жена и Омладинске организације директно доприносе остварењу секторског циља 2 економског развоја и секторског циља 1 друштвеног развоја.

3. КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

На подручју општине Власеница живи 10.657³ становника од чега је 1.440⁴ запослених, док је незапослених 662⁵ (подаци за 2019. годину). Податке о бруто домаћем производу за општине у РС званична статистика не публикује. Бруто домаћи производ по глави становника у Републици Српској износи 8.739 КМ за 2018. годину.

Просјечна нето плата у Општини Власеница је 840⁶ КМ, што је ниже у односу на републички просјек (939 КМ).

Макроекономски индикатори показују значајан раст у односу на почетак имплементације Стратегије – раст запослености, смањење незапослености, повећање броја привредних субјеката и др.

На основу анализе допунских индикатора а у циљу анализе остварења секторских циљева можемо истаћи неколико показатеља: број предузећа на 1000 становника је **16**, број ученика на 1000 становника

³ Резултати Пописа становништва, домаћинстава и станова у РС и БиХ 2013. године, Републички завод за статистику

⁴ Извор: Пореске управа Републике Српске

⁵ Извор: ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске

⁶ Плате, запосленост и незапосленост, Статистички билтен, Републички завод за статистику, април 2020. године

96, број пољопривредних газдинстава на 1000 становника је **37**, **73%** здравствено осигураних становника у односу на укупно становништво, **85%** домаћинстава има приступ контролисаној води за пиће, **61%** становништва општине у систему организованог прикупљања чврстог отпада.

Значајан тренд раста у односу на посматрани период има износ средстава који је утрошен за приоритете из стратегије (2.632.404 КМ) као и удио реализованих капиталних инвестиција у буџету Општине (14,50%).

Допунски индикатори као и макроекономски показују значајно побољшање у односу на почетак имплементације Стратегије.

У наставку је дат табеларан приказ макропоказатеља за полазну и извјештајну годину (или задњу годину за коју су подаци доступни). Попуњене су колоне за које су прикупљени подаци:

ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА	Индикатор	Полазно стање			Извјештајна година 2019**			Просјек РС**		
		2013.			2019.			2019.		
		Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	М	Ж
Становништво	број	12.349			10.657	5.193	5.464	1.142.495 ⁷	558.093	584.402
Запослених становника	број	1.295	727	568	1.440	855	585	272.366	149.449	122.917
	%		56.13	43.87		60,00	40,00		55,00	45,00
Незапослених становника	број	1.207	577	630	662	317	345	87.037	41.305	45.732
	%		47,80	52,20		48,00	52,00		47,50	52,50
Бруто домаћи производ	износ				0	0	0	10,68 (+) милијарди		
	по глави				0	0	0	9.305(+)		
Инвестиције на територији ЈЛС	износ									
Број предузећа/1000 становника	омјер	13			16			28(+)		
Просјечна нето плата у КМ	износ	754			840			939		
Број ученика основних и средњих школа на хиљаду становника	број	96			100			110		
Социјални трансфери по глави становника	по глави	3,79			7,60					
Број љекара/1000 становника	омјер	1			1			3(+)		
Износ реализованих средстава за приоритете из развојне стратегије	износ		0			2.632.404				
ДОПУНСКИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА*										
Удио реализованих капиталних инвестиција у буџету ЈЛС	омјер	9%			14,50					
Пољопривредних газдинстава/1000 становника	омјер	52			37			35		
Број корисника		5			5,3			157		

⁷ Процјена становништва, Републички завод за статистику, јун 2020. године

социјалне помоћи/1000 становника	омјер									
Здравствено осигураних лица у односу на укупно становништво	омјер	64			73			79,65(+)		
Број активних чланова у институцијама културе	број	80			140					
Број активних чланова у спортским институцијама	број	83			700					
Покривеност домаћинства са приступом контролисаној води за пиће	%	80			85					
Покривеност домаћинства одвозом чврстог отпада	%	40			61					
Број насељених мјеста без асфалтиране путне комуникације	број	23			18					
Број домаћинства без приступа електричној енергији	број	0			0					
Емисија CO ₂ по глави становника	тона	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* Допунски индикатори развоја су у функцији праћења остварења стратешких циљева/фокуса.

** За оне макро индикаторе за које нису доступни подаци за извјештајну годину укључују се подаци за задњу доступну годину, а у том случају се требају нагласити уметањем ознаке „(+)" у колони „индикатор", нпр. „број (+)".

4. ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Реализација стратегије у 2019. години је на задовољавајућем нивоу, што показује **68%** остварења започетих и у цјелости реализованих пројеката у извјештајном периоду.

У погледу финансијске реализације стање се може оцјенити одличним јер је проценат финансијске реализације пројеката 125%.

За реализацију пројеката/мјера из буџетских средстава је издвојено **28%** у односу на укупна реализована средства. У погледу „привлачења“ екстерних средстава проценат од **72%** реализованих екстерних средстава указује на врло добро стање и показује да је Општина водила активну политику обезбјеђења екстерних средстава за реализацију пројеката у претходној години.

Ако посматрамо остварење секторских циљева можемо констатовати да су неки остварени и да су на добром путу да буду остварени а односе се на *стварање повољног пословног амбијента за пословне ентитете, повећање пољопривредне производње (воћарство, повртларство и сточарство), побољшања у области образовања и рада јавних сервиса, изградњи путне и водоводне инфраструктуре, унапређења културног и спортског живота грађана, унапређења опште безбједности свих грађана и посјетилаца општине и имплементацији мјера енергетске ефикасности на подручју општине Власеница.*

Недовољни резултати су постигнути у области унапређења квалитета и доступности здравствених услуга затим у области сложених и комплексних пројеката у сектору заштите животне средине који се односе на изградњу канализационе мреже и система за пречишћавање отпадних вода.

У погледу секторског циља 1 економског развоја који се односи на покретање производње како кроз ревитализацију постојећих тако и отварање нових привредних субјеката и отварање нових радних мјеста резултати показују побољшање у односу на период имплементације стратегије.

Посматрано у односу на 2013. годину повећан је број запослених, смањен број незапослених и забиљежен благи тренд повећања привредне активности на подручју општине.

У оквиру редовног процеса Општина је у периоду јун 2018 – март 2019. провела процес ревизије Стратегије која је извршена од стране Развојног тима, уз укључивање Партнерске групе, као консултативног тијела, уз пуно учешће јавног, приватног и невладиног сектора те уз подршку ИДЛП пројекта (Пројекат интегрисаног локалног развоја) којег заједнички проводе УНДП и Швајцарска Влада. Ревидирана стратегија развоја је усвојена на **22.** редовној сједници Скупштине општине, одржаној дана 28.5.2019. године.

Процес ревизије је обухватио ревизију секторских планова и оперативног дијела Стратегије, који се дефинишу за период од 5 година и на тај начин је у потпуности извршен процес ажурирања оперативног дијела Стратегије.

Почетком 2018. године је формиран **Одсјек за развој** који у оквиру своје надлежности *обавља послове управљања развојем општине Власеница* укључујући економски, друштвени развој и заштиту животне средине. Одсјек има три запослена који посједују одговарајућа знања и искуство и представљају оптималан тим за обављање послова управљања развојем у општини Власеница.

Одсјек је припремио Извјештај о остварењу годишњег Плана имплементације Стратегије интегрисаног развоја општине Власеница за 2019. годину.

У домену запажања о оствареном квалитету системског управљања развојем **битно је нагласити:**

- **План имплементације за период 2019-2021. година је припремљен приликом провођења процеса ревизије Стратегије** и кориштен је као један од основних улазних докумената током израде општинског буџета и осталих програмских докумената;
- **Годишњи планови рада одјељења/одсјека су припремљени у складу са усвојеним Календаром и дефинисаним пословима** уважавајући пројектни приступ. Извјештаји о реализацији планова одјељења су кориштени за припрему корективних мјера и измјену Плана имплементације Стратегије развоја;
- **У погледу изградње механизма сарадње са приватним сектором постигнут је значајан напредак у односу на претходни период. У домену јачања јавно-приватног дијалога остварено је активно учешће приватног сектора кроз редовне састанке Привредног савјета и реализације пројеката подршке економском сектору од стране Општине и других међународних донатора. Приватни сектор је имао активну улогу у процесу ревизије Стратегије.**
- **Општина Власеница у посматраном периоду имплементације стратегије перманентно повећава финансијску реализацију Стратегије, као и проценат кориштења екстерних средстава за реализацију Стратегије односно преузела је активну улогу у обезбјеђењу вањских извора финансирања. У претходној години су обезбјеђена вањска средства у износу од 1.889.125 КМ (72% од укупно реализованих средстава).**

У наредном планском циклусу *посебну пажњу је потребно посветити:*

- **Даљем унапређењу сарадње свих актера (пословног и цивилног сектора, јавних установа и институција) у процесу стратешког планирања, имплементације и евалуације резултата.** У претходној години у оквиру процеса ревизије стратегије кроз активан рад Развојног тима и Партнерских група као и рад Привредног савјета остварена је значајна сарадња и успостављен **консензус** о питању даљег развоја општине. И у наредном периоду је потребно наставити са јачањем сарадње јавног, пословног и цивилног сектора на подручју општине.
- **Имплементацији пројеката који доприносе уравнотеженом развоју општине.** Општина Власеница је у претходној години завршила процес ревизије Стратегије и тиме ажурирала социо-економску платформу, стратешке, секторске и оперативне циљеве као и редефинисала постојеће и утврдила нове пројекте чији је циљ уравнотежен развој општине. Кроз процес ревизије је анализирано тренутно стање у свим сегментима и постигнут је консензус да општина у наредном периоду имплементира пројекте који имају **мултисекторски утицај** односно снажан утицај на економију, екологију и друштво што у коначном доприноси уравнотеженом расту и развоју.
- **У циљу повећања привредне активности** на подручју општине и повећању нивоа привредних инвестиција, у наредном периоду је потребно наставити са активностима које стимулишу привредни развој – промоција инвестиционих потенцијала општине у земљи и иностранству, даље опремање утврђених пословних зона у циљу стварања оптималних локацијских пакета за инвеститоре као и утврђивање оптималног модалитета за њихово функционисање, успостављање фондова за финансијску подршку привреде и подстицај за даљи развој пољопривреде и повећање капацитета пољопривредних произвођача.
- **Квалитетној и благовременој припреми пројектних приједлога који би се финансирани из екстерних извора.** Плански приступ за повећање процента кориштења екстерних фондова је неопходан у условима недостатка буџетских средстава за финансирање комплекснијих пројеката на подручју општине. Анализа расположивих фондова као и правремена припрема неопходне документације која представља основ за подношење пројектних приједлога (студије изводљивости, елаборати, техничка документација...) представља активности које доприносе повећању капацитета општине за кориштење екстерних фондова. Успостављањем Одсјека, као организационе јединице за управљање развојем оставрен је значајан прогрес у праћењу и приступу екстерним изворима по

јавним позивима, тако да је у претходној години аплицирано на 23 јавна позива, **од чега је 16 пројеката одобрено за финансирање, 4 нису подржана а за 3 позива се још чека одговор.**

- Увођењу пројектног приступа за додјелу буџетских средстава и успостављање фондова за унапређење енергетске ефикасности, финансирање организација цивилног друштва и других новчаних подстицаја који се додјељују из буџета.

5. АНЕКСИ

- План имплементације Стратегије интегрисаног развоја 2019-2021. године
- Извршење буџета за 2019. годину – Извјештај о реализацији буџета
- Годишњи планови рада одјељења општине Власеница за 2019. годину и пратећи извјештаји о реализацији

Број: 02/3-014-221/20

Датум: 29. мај 2020. године

